

ፀረ ረብሻ እውነታ ለወላጆች

ረብሻ ምንድን ነው?

ረብሻ ማለት ሆነ ብሎ ጠብ አጫሪ መሆንና የሀይል ወይም የጥንካሬ አለመመጣጠንንም ያጠቃልላል። የረብሻነት ባህሪ በየጊዜው የሚደጋገምና በአደገኛ ሁኔታ ስሜትን ለማዘባት መንስኤ የመሆን እድሉ ከፍተኛ ነው። ረብሻ በሌላው ላይ መቀለድን ወይም ማፈሻ ምኞት ማፈጸም፣ ሆኖም ግን ቀላል ማብሸቅን ረብሻና ጫጫታ የበዛበትን፣ ቀላል ክርክርን፣ ቀላል የቡድን ብጥብጥን ወይም የተናጠል ማንቋሽሽ ተግባራትን፣ ቀላል ጠብ አጫሪ ባህሪንና ማሳፈራራትን ወይም ጭካኔን አይጨምርም።

የኤሲፒኤስ የተማሪዎች መጽሀፍ ወይም የስነ ምግባር ደንብ ረብሻን እንደሚከተለው ይተረጎማል፤

“ (በአካልም ሆነ በሚዲያ) የሚተላለፉ የቃል ተግባራት ሲሆኑ ይህም ዘርን፣ ወሲባዊ አዝማሚያ ያላቸው፣ ስርአተ ጾታ፣ ሀይማኖት፣ አካላዊ ችሎታን ወይም ባህሪያትን ወይም ክስዎች ጋር በማነጣጠር ማገናኘትን ይይዛል።”

የኤሲፒኤስ የተማሪዎች መጽሀፍ ወይም የስነ ምግባር ደንብ ረብሻን እንደሚከተለው ይከለክላል፤

“ ተማሪው በግልም ሆነ በቡድን ሌሎችን መሳደብ፣ ማናደድ ወይም ማፈሻ አይገባም። የተከለከሉ ስነምግባር የሚይዘው በአካል ማስፈራራት፣ ማሸፍ፣ ስም ጠርቶ መሳደብና ሌሎች የተከለከሉ ተግባራትን ይጨምራል። ሆኖም ግን እነዚህ ከብዙ ጥቅቶቹ ናቸው።”

ልጅዎን ሌሎች እየረበሹት ወይም እየሰፈሩት ከሆነ ምን ያደርጋሉ?

- ያነጋግሩባቸው፣ ያደገውባቸው እናም ልጅዎ የሆነውን ወይም የሆነችውን ይወቁ።
- መረበሽ ወይም መሳደብ ስህተት እንደሆነ ለልጅዎችዎ በመግባባት ያሳውቁባቸው። መሳደብ ወይም መረበሽ የልጅዎ ስህተት እንዳልሆነ ማወቃቸውን ያረጋግጡ።
- ያጋጠማቸውን ስድብ ወይም የረብሻ ወይም ማስፈራራት የተቋቋሙበትን መንገድ አይተቹ። ምክንያቱም ልጆች በተሳካ ሁኔታ ለመመለስ ዘወትር ይቸገራሉ።
- መሳደብን ማስፈራራትን ወይም ረብሻን ለማቆም በአንድ ላይ እንደምትሰሩ ያሳውቁባቸው።
- ልጆችዎን ሌሎች እየሰፈሩባቸው ወይም እየሰደቡባቸው ወይም እየረበሹባቸው ከሆነ ለልጅዎችዎ ትምህርት ቤት አስተዳደር ያሳውቁ።
- የልጅዎችዎን ደህንነት ለመጠበቅ የሚረዳ እቅድ ለመንደፍ የልጅዎን የትምህርት ቤት ሰራተኞች ጋር ይገናኙ።
- እርስዎንም ሆነ ልጅዎን የሚያግዙ የትምህርት ቤትም ሆነ የማህበረሰብ ሀብቶች ያስሱ።
- የርስዎን ልጅ ያስፈራራውን ወይም የሰደበውን ልጅ ወይም የልጅ ቤተሰቦች ለማግኘት አይሞክሩ።
- እርስዎም ሆነ ልጅዎ ተጨማሪ ድጋፍ የሚያስፈልግ ከሆነ ከልጅዎ ትምህርት ቤት አማካሪ፣ ማህበራዊ ሰራተኛ፣ የስነ ልቦና ባለሙያና ወይም የአዕምሮ ጤና ባለሙያን ድጋፍ መገኘት ያስፈልጋል። ኤሲፒኤስ ምቹ፣ አወንታዊ የትምህርት ከበባዊ ሁኔታ ለመፍጠር ያላሰለሰ ጥረት የሚያደርግ ሲሆን በዚህም የቀለም ትምህርት ብቃት፣ ማህበራዊና ስሜታዊና አካላዊ ደህንነት በሁሉም ተማሪዎች ዘንድ እንዲጠበቅ ማድረግ ነው። በኤሲፒኤስ የእኩልነትና የባህል ማበልፀግ ቢሮና የተማሪዎች አገልግሎት ቢሮ በመቀናጀት መርህ ግብር ያላቸው ሲሆን ሰራተኞችም በተማሪዎች መካከል ጤናማ፣ ጠባቂና ሀላፊነት የሚሰማው ባህሪ እንዲዳብር ያበረታታሉ።

ወላጆች ፓሊሲን ወይም የትምህርት ቤት የፀጥታ ሰራተኞችን ማግኘት ያለባቸው መቼ ነው?

- ማስፈራራቱ ወይም ረብሻው የወንጀል ድርጊት ያካተተ ከሆነ ይህም ሲባል አካላዊ ጥቃት፣ ስም ማጥፋት፣ ስድብ፣ ስርቆትና ከፍተኛ የሆነ ማስፈራራትና የጥፋት ድርጊት ሲፈጽም ነው።
- ልጅዎ በጦር መሳሪያ ማስፈራራት ሲደርስበት ወይም ሲደርስባት።

ወላጆች ልጆቻቸውን ከረብሻ፣ ከማስፈራራት ወይም ከሰድብ ለመጠበቅ ምን ማድረግ አለባቸው?

- ለልጆቻቸው ቤት ውስጥ ምቹ ሁኔታ መፍጠር በዚህም ምኞትና የመፈቀር ስሜት እንዳላቸው በህሊናቸው ያድራል።
- ልጆቻቸውን መሰረታዊ የሰድብ፣ ማስፈራራት ወይም ረብሻ ማስወገጃ መንገዶች ጥበቃ ከሌላቸው አዳራሾች፣ መታጠቢያ ቤቶችና የመጨዋቻ ቦታዎች ማራቅ።
- ለልጆች በረባሾች ማስፈራራት ቢያደርሱ፣ መሸሽ ወይም ለጎልማሳ ሰዎች ሁኔታውን በመንገር እርዳታ በመጠየቅ ሀፍረት መስማት እንደማይገባ መግለጽ። ለልጆቻቸው የረብሻ ወይም የማስፈራራት ድርጊቶች እንደሚጨምሩና እናም ህይወትን ማዳን ገጽታን ከማዳን የበለጠ ጠቃሚ እንደሆነ ማስተማር።
- ማስፈራራትን ወይም መረበሽን እንዴት መከላከል እንዳለባቸው በትዕይንት ለልጆች መግለጽ ማለትም ቀጥ ብሎ መቆም፣ ጮክ ያለ ድምጽ መጠቀም ፣ ለምሳሌ “ስማ፣ አቁም” ወይም “እጅህን ከሰውነቴ አንሳ”
- ልጆቻቸው ወደ ጥል ሳይጋበዙ ፀጥ ብለው እንዲቆዩ ማበረታታት። ካልሆነ ግን ልጆቻቸው ሊጎዱ ወይም ከትምህርት ቤት ሊታገዱ ይችላሉ።
- ልጆቻቸው ማስፈራራት ወይም ረብሻ ካዩ ወይም አራባቸው የችግሩ ሰለባ ከሆኑ ሁኔታውን በአፋጣኝ ለኤሲፒኤስ ትምህርት ቤት ሰራተኞች ወይም ሌሎች ለሚታመኑ ጎልማሶች መንገር።
- ልጆቻቸው ሌሎች ማስፈራራት ወይም ረብሻ ሲደርስባቸው ካዩ በጉዳዩ ላይ እንዲገቡ ያበረታቱዋቸው። ይህም ሌሎች የክፍል ተማሪዎች የክፍል ጓደኞቻቸውን ለመከላከል ከተባበሩ የረብሻ ወይም የማስፈራራት ሁኔታ በግማሽ ይቀንሳል።